

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18P/135/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520203494
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7520203494.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého F. U., W.. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. V. XX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Y., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné nám. 9, Košice dieťa rodičov matky N. U., W.. XX.XX.XXXX, M. F. V. V. XX, V. E. I. K. U., W.. XX.XX.XXXX, F. F. XX, na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, v konaní o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Nariaďuje u maloletého F. U.Č., W.. X.X.XXXX ústavnú starostlivosť v zariadení Reedukačné centrum Č. L. L. L. V. XX, C. L..

Matka je povinná prispievať na výživu maloletého F., W.. X.X.XXXX sumou rovnajúcou sa 30% životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené zák.č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Reedukačného centra Č. L. L. L. V. XX, C. L. počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého F., W.. X.X.XXXX sumou rovnajúcou sa 30% životného minima na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa určené zák.č. 601/2003 Z.z. o životnom minime v platnom znení vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Reedukačného centra Č. L. L. L. V. XX, C. L. počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

Zrušuje neodkladné opatrenie Okresného súdu Košice - okolie č.k. 9P/106/2019 z 18.4.2019 v časti týkajúcej sa zverenia maloletého F. U.Č., W.. X.X.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Y., dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „úrad“) podal dňa 9.6.2020 návrh na uloženie výchovného opatrenia a nariadenie ústavnej starostlivosti maloletému F. U.V., W.. X.X.XXXX. Súd konanie v časti uloženia výchovného opatrenia zastavil z dôvodu litispendencie uznesením z 20.7.2020 nakoľko vo veci uloženia výchovného opatrenia prebiehalo na tunajšom súde konanie pod č. 19P/258/2019.

2. Úrad návrh odôvodnil tým, že z manželstva N. U., W.. X.X.XXXX, E. K. U., W.. XX.XX.XXXX, pochádzajú maloleté deti: K., W.. XX.XX.XXXX, F., W.. X.X.XXXX, E. W., W.. XX.X.XXXX, Y. H. N., W.. XX.X.XXXX, E. Y., W.. X.X.XXXX, nemajú určené otcovstvo. Manželia prerušili spolužitie v roku 2008 a Okresným súdom vo Vranove nad Topľou, č. k. 8P/83/2013 zo dňa 11.8.2014 bolo manželstvo rodičov rozvedené, mal. deti K., F., W., N. E. Y. boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživu a výchovu maloletých detí sumou 30 % životného minima na každé dieťa. Matka maloletých detí žila so svojimi maloletými deťmi v murovanej chatrči, v

zadnej časti dvora rodinného domu, ktorý obývajú príbuzní. Hygiena a sociálna úroveň bývania bola v čase šetrenia bytových podmienok na veľmi nízkej úrovni. Matka bola opakovane upozorňovaná na zvýšenie hygienického štandardu priamo v obydlí, ako aj v jeho okolí. Tunajší úrad bol upozornený na skutočnosť, že príbuzní matky, ktorým príbytok patrí, vyhnali matku aj s maloletými deťmi a deti ostali bez ubytovania. Krízovú situáciu vyriešili tak, že matku s deťmi prichýlila do svojej domácnosti sestra matky. Uznesením Okresného súdu Košice - okolie, č. k. 9P/106/2019 zo dňa 18.4.2019 právoplatným 16.5.2019 boli maloleté deti Bartolomej a Michael neodkladne zverené do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodinu Y., S.. V. X, Y. a maloleté deti W. E. N. neodkladne zverené do dočasnej starostlivosti zariadenia H., W.. I.. Z. T. I. C. V., Q. XX, V.. Zo správy Centra pre deti a rodiny Y. vyplýva, že maloletí do zariadenia boli prijatí v zanedbanom stave, mali vši, svrab. Po príchode do zariadenia maloletý Bartolomej nerešpektoval žiadne pravidlá, základy slušného správania. Má veľmi blízky vzťah so svojím mladším bratom Y.X.N., ktorý je s ním umiestnený v samostatne usporiadanej skupine. Zo začiatku bol maloletý veľmi snaživý, mal snahu prispôbovať sa podmienkam a režimu centra pre deti a rodiny. No pokiaľ pochopil, že jeho návrat do prirodzeného prostredia nebude jednoduchý, nakoľko matka aj po stretnutí na prípadovej konferencii vôbec neplní zadané úlohy, ktoré súvisia s úpravou bytových podmienok. Postupom času sa však jeho správanie začalo meniť k horšiemu. Prejavovalo sa to agresívnejším správaním sa predovšetkým voči deťom, fyzickým napádaním. Z niektorých mladších detí (4 r.) si urobil doslova „fackovacieho panáka“, neustále im nadáva, provokuje ich. To isté prevádza aj mladšiemu bratovi Y.. Dohovory sú účinné iba chvíľkovo, aj to iba v prítomnosti dospelého. Po viacerých konzultáciách s pedopsychiatrom bol hospitalizovaný na detskom psychiatrickom oddelení Psychiatrickej nemocnice Y. od 18.11.2019 do 18.12.2019. Jeho príchodom z hospitalizácie začali opäť hádky, konflikty a fyzické útoky. Centrum pre deti a rodinu avizuje v ostatnej dobe pretrvávajúce a stupňujúce problémové správanie u mal. F.. Od 28.1.2020 do 2.3.2020 bol hospitalizovaný na detskom psychiatrickom oddelení Psychiatrickej nemocnice v Y.. Z prepúšťacej správy vyplýva, že sa jedná o pubertálnu osobnosť vo vývine, simplifikovanú, instabilnú, spontánnu, socioemočne nezrelú, deprivovanú v sociokultúrnej stimulácii. Pri pretrvávajúcich problémoch odporúčajú premiestnenie maloletého z CDaR do reedukačného zariadenia. Od 20.4.2020 bol mal. F. opäť hospitalizovaný na detskom psychiatrickom oddelení Psychiatrickej nemocnice v Y., hospitalizácia trvala do 1.6.2020. Na základe odporúčania DPO bol v uvedený deň umiestnený do Detskej psychiatrickej liečebne Q., kde pokračuje v liečení. Zisťovaním pomerov obci V. bolo zistené, že matka sa len sporadicky zdržiava v mieste svojho bydliska. Vede túlavý spôsob života. V mieste bydliska si postavila chatrč, v ktorej sú dve posteľe. Nie je tam zavedená voda a nemá zabezpečené vykurovanie. Bývanie nie je vhodné pre zdravý vývoj a život maloletých detí. Otec maloletých detí žije dlhodobo v Č. C., má novú partnerku a z ich vzťahu pochádza ďalšie maloleté dieťa. Úrad zisťoval aj možnosť zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti príbuzným, nik z príbuzných však nemá možnosť ani záujem zabezpečiť náhradnú osobnú starostlivosť. V súvislosti s nevhodným správaním sa mal. F. a jeho nezvládnuteľnou výchovou v prostredí centra pre deti a rodinu tunajší úrad podáva v záujme ďalšieho priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu mal. F. návrh na vyňatie maloletého z prostredia CDaR a jeho umiestnenie do špecializovaného zariadenia za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu.

3. Rodičia sa v konaní žiadnym spôsobom nevyjadrili. Pojednávania sa nezúčastnili. Súd prejednal vec v ich neprítomnosti

4. Súd vykonal dokazovanie stanoviskom úradu, oboznámením správy Centra pre deti a rodiny Y., správy ÚPSVaR Košice, správy obce V., správy Sociálnej poisťovne a oboznámením pripojených spisov tunajšieho súdu č.k. 9P/239/2011, 9P/106/2019, 9P/91/2013 a 19P/258/2019 a zistil nasledujúci skutočný stav.

5. Úrad na pojednávaní uviedol, že trvá na návrhu, aby bola maloletému nariadená ústavná starostlivosť v Reedukačnom centre Č., pretože Centrum pre deti a rodiny Y., kde je maloletý v súčasnosti umiestnený má veľké problémy s maloletým, nakoľko je agresívny, dokonca sa ho bojí aj jeho brat, ktorý je s ním umiestnený.

6. Kolízny opatrovník v správe z 4.8.2020 zotrval na skutočnostiach uvedených v návrhu a uviedol, že navrhuje maloletého umiestniť v Reedukačnom centre Č. a rodičov zaviazat' k plneniu vyživovacej povinnosti.

7. Centrum pre deti a rodiny Michalovce v správe z 22.7.2020 uviedlo, že maloletý sa nevhodne správa, vyvoláva hádky, neváha použiť fyzickú silu, deti majú z neho strach, svoje povinnosti si neplní, pre podozrenie zo sexuálneho obťažovania bol hospitalizovaný na detskom psychiatrickom oddelení.

8. Obec V. v správe z 23.7.2020 uviedla, že rodičia maloletého sú rozvedení, trvalý pobyt majú v V. V. XX, deti majú umiestnené v ústave, ich správanie na verejnosti je slušné.

9. Podľa správy Sociálnej poisťovne rodičia maloletého nie sú poberateľmi dávok z úrovne sociálnej poisťovne. Podľa správy ÚPSVaR Košice z 28.7.2020 rodičia maloletého nie sú vedení v evidencii nezamestnaných, otec nepoberá dávky z úrovne úradu práce, matka poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 123,10 € mesačne.

10. Z pripojených spisov súd zistil, že maloletý F. bol neodkladným opatrením Okresného súdu Košice - okolie č.k. 9P/106/2019 z 18.4.2019 dočasne zverený do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Y.. Konanie vedené tunajším súdom pod č.k. 19P/258/2019 bolo v časti uloženia výchovného opatrenia mal. F. zastavené z dôvodu prebiehajúceho konania o nariadenie ústavnej starostlivosti.

11. Podľa § 44 ods. 1 až 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. (2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. (3) Náhradnou starostlivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. (4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

12. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

13. Podľa § 54 ods. 5 zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

14. Podľa § 62 ods. 1, 3 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. (3) Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 76 ods. 1 zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

17. Podľa § 81 ods. 1, 2 zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť,

súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní výživovaciú povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

18. Súd má po vykonanom dokazovaní za jednoznačne preukázané, že sú splnené podmienky a je v najlepšom záujme maloletého F. nariadiť ústavnú starostlivosť. Rodičia nie sú schopní dieťaťu zabezpečiť podmienky na návrat do rodinného prostredia, matka žije tŕlavým životom. Otec záujem o dieťa neprejavuje, nakoľko má inú rodinu. Súdu sa nepodarilo nájsť vhodnú osobu pre náhradnú osobnú starostlivosť, preto je nevyhnutné maloletého umiestniť do ústavnej starostlivosti. Vzhľadom na správanie sa maloletého v centre pre deti a rodiny, agresivitu voči ostatným deťom, nevhodné správanie je odôvodnené umiestnenie maloletého v reedukačnom centre, ktoré zohľadňuje výchovné potreby maloletého. Zároveň súd zrušil neodkladné opatrenie č.k. 9P/106/2019 z 18.4.2019 v časti dočasného zverenia maloletého F.Y. do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Y..

19. Matka ani otec mal. F. nemajú príjem, okrem dávok v hmotnej núdzi. Vzhľadom k majetkovým pomeroch rodičov, súd uložil obom rodičom povinnosť platiť výživné len v minimálnej zákonom stanovenej výške, a to 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona mesačne a to počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespľní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.